

VI HAR ET AV VERDENS FØRSTE GEOLOGISKE KART! ETABLERING AV UNESCO GLOBAL GEOPARK I YTRE SOGN?

Norsk Kvernsteinsenter og Hyllestad kommune har nettopp fått tildelt midler fra Regionrådet for å utrede muligheten for å etablere en UNESCO Global Geopark i HAFS-regionen. Vi har en helt unik geologi i verdenssammenheng. Her møtes gamle Europa og gamle Amerika – her er restene etter en av de største fjellkjedene som noensinne har eksistert! Og ikke minst er et av verdens første, moderne geologiske kart tegnet i nettopp vår region – **av den tyske geologen Naumann i 1822** (se bilde).

Kart: Universitetet i Bergen.

(Til informasjon: Det aller første geologiske kartet ble tegnet i Egypt for mer enn 3000 år siden, det er kjent som «The Turin Papyrus» fordi det i dag blir oppbevart i det egyptologiske museet i Torino, Italia. Dette er en skjematisk fremstilling av de gamle steinbruddene og gruvene i Wadi Hammamat i Egypt. Moderne geologiske kart kom først langt senere, på begynnelsen av 1800-tallet i England. Naumann's geologiske kart over Ytre Sogn følger i denne tidlige tradisjonen. Det er svært nøyaktig og derfor en uhyre viktig del av den geologiske forskningshistorien. For øvrig: Geologen Neumann gikk i Pontoppidans fotspor. Han kom faktisk til Ytre Sogn fordi Pontoppidan mente å ha sett mengder av fossiler i Solund på 1700-tallet. Etter en strabasiøs ferd i kamp med naturkreftene kunne Naumann avkrefte: Fossilene var ikke annet enn de mektige konglomeratene vi har i Solund, på Lihesten, på Værlandet/Bulandet og på Kvamshesten. Akkurat disse bergartene og naturformasjonene vil kunne bli helt sentrale i en fremtidig UNESCO Global Geopark. For de er rester av verdens høyeste fjellkjede,

fra da den eroderte og kollapset i devontiden, for 3-400 millioner år siden.)